

Waris Dirie

i Rinkeby Folkets Hus

23 september 2002

Måndagen den 23 september 2002 samlades över tvåhundra personer i Rinkeby Folkets Hus för att lyssna till Waris Dirie, FN:s ambassadör för mänskliga rättigheter och författarinna till succéböckerna *En blomma i Afrikas öken*, och uppföljaren *Ökenblomman återvänder*. Seminariet anordnades av Terrafem och Rinkeby bibliotek. Moderator var Asha Ismail.

Ms Waris Dirie inledde med ett kort anförande i vilket hon underströk att förändring måste ske, att makten att förändra låg hos var och en och att alla hade ett ansvar. Därefter började paneldebatten som inleddes med att varje deltagare fick fem minuter att berätta om sin organisation och dess arbete.

Först ut var Annika Eriksson från Socialstyrelsen som informerade om det treåriga uppdrag de har arbetat på. Hon redogjorde för vad de har uträttat.

De har fokuserat berörda yrkes- och invandrargrupper på två sätt: metodutveckling och kunskapsutveckling samt informationsspridning och kompetenshöjning. De driver även ett projekt angående unga somaliska flickor och pojkar angående vad de vet om sina rättighe-

ter och vilken hjälp de kan få. De har undersökt vilka mekanismer som kan förhindra kvinnlig könsstympning, fokuserat religiösa ledare och skolpersonal angående vad de kan göra i en situation då de kommer i kontakt med könsstympning och de stöder även andra föreningar. I våras publicerades ett utbildningsmaterial riktad till socialtjänst, skol-, hälso- och sjukvårdspersonal och i höst skall en informationsskrift beredas till berörda invandrargrupper och tonåringar.

Därefter informerade Fana Habteab, ordförande i Riksföreningen Stoppa Kvinnlig Könsstympning (RISK), om föreningen, som bildades 1994 i Nyköping. RISK är politiskt och religiöst obunden och är öppen för alla. RISK arbetar i överensstämmelse med Förenta Nationernas konvention om barnets rättigheter och de mänskliga rättigheterna. Eftersom traditionen att könsstympa beror på kunskapsbrist och dess konsekvenser, är RISKs huvudmål att bekämpa denna, främst genom utbildning av svensk personal som är i kontakt med utsatta

kvinnor och barn, samt genom att sprida information. RISK arbetar nationellt och internationellt. Kvinnlig könsstypning är ett brott mot svensk lag.

Ingegerd Sahlström, projektledare på Nationellt Råd för Kvinnofrid, informerade sedan om deras verksamhet och den nya lagstiftningen angående kvinnofridslagen från 1998, vilken förstärktes gällandes kvinnlig könsstypning. Rådet arbetar med kunnskapsspridning och attitydpåverkan och i höst ska de arbeta med män och deras inställning till frågor om män och våld. Män måste bli mer aktiva i arbetet mot våld.

Därefter talade Integrationsminister Mona Sahlin. Våld mot kvinnor finns i alla delar av världen och kvinnlig könsstypning är bara ett uttryck av många för våld mot flickor. Det är upp till var och en att bryta detta. Alla har ett eget ansvar.

Sedan följde Roya Saniei från Rädda Barnen, som arbetar med integrationsfrågor med fokus på kvinnor. Rädda Barnen har arbetat aktivt med denna fråga sedan 1970-talet och para-

graf 24 av Förenta Nationernas konvention om barnets rättigheter ligger till grund för deras arbete som bedrivs internationellt.

Zufan Teklé från Terrafem informerade om organisationen och konstaterade att arbete måste bedrivas på flera olika fronter för att förhindra kvinnlig könsstympning. Det är strukturerna i samhället som måste förändras för att förhindra könsstympningen.

Rughia Dau från Somaliska Riksförbundet i Sverige (SRFS) informerade om förbundet vars roll är att knyta kontakter med medlemmar genom seminarier och möten. Somaliska riksförbundet har 4000 medlemmar och grundades 1975.

Paneldebatten avslutades med en frågestund då det var fritt fram för åhörare ur publiken att ställa frågor. Många berömde Ms Dirie för det arbete hon gjort. Fler uppmanades att läsa boken. Flertalet frågor berörde situationen som den är just nu, om den hade förbättrats och om den skulle göra det i framtiden. Samtidigt som det konstaterades att framsteg har gjorts

i och med att fler och fler länder har olagligförklarat seden att könsstympta, drogs också slutsatsen att det fortfarande finns brister i kunskap och rutiner. Ett exempel är att det måste finnas tydligare riktlinjer, väl utarbetade rutiner och bättre stöd åt dem som kommer i kontakt med problemet och till dem som vågar anmäla till polis eller socialtjänst. Å andra sidan är det också viktigt att påpeka att många fall är svårutredda.

Slutsatsen som vi kan ta med oss från seminariet-detta påpekades fler än en gång- är att förmågan och makten att förändra situationen ligger hos oss.

Avslutningsvis talade Bernardita Nuñez, ordförande i Terrafem - nätverk för kvinnors rätt mot mäns våld, och tackade deltagarna samt Brottsoffermyndigheten för ekonomiskt stöd att genomföra seminariet.

För mer information om Ms Waris Dirie och hennes organisation, se www.desertdawn.org

Sara Utku

Stockholm, 2002-12-09

